

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
XƏZƏR UNİVERSİTETİ**

**TƏBİƏT ELMLƏRİ VƏ MÜHƏNDİSLİK FAKÜLTƏSİ
HƏYAT ELMLƏRİ DEPARTAMENTİ**

**HEYVAN ANATOMİYASI - 1
SİLLABUS**

**Tədris ili və semestri
2023/24-cü tədris ilinin yaz semestri**

Razılaşdırılmışdır

Təsdiq edirəm

**Departament müdiri:
b.ü.f.d. C.M.Eldarova**

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	VET 144 Heyvan anatomiyası-1, 4 AKTS	
	Departament	Həyat elmləri	
	Program (bakalavr, magistr)	Bakalavr	
	Tədris semestri	2023/24-cü tədris ilinin yaz semestri	
	Fənni tədris edən müəllim	b.ü.f.d., dosent Gülbəniz Qasımova	
	E-mail	gqasimova@mail.ru	
	Telefon	(+994 50) 680 35 53	
	Mühazirə otağı/Cədvəl	Bakıxanov qəsəbəsi, Elşən Mehdiyev küç. 478.	
Məsləhət saati	Tələbələrə razılaşmadan sonra vaxt təyin ediləcək		
Tədris dili	Azərbaycan dili		
Fənnin növü	Məcburi		
Dərslilər və əlavə ədəbiyyat	<p>Əsas dərslilər:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ramazanov A.M. Ev heyvanlarının anatomiyası, Gəncə, 2014, 688 s. Bahadır A., Yıldız H. Veteriner Anatomi, Hərəkət sistemi və iç organlar, 2012, 352 s. Budras KD., Wünsche A. Veteriner Anatomi Atlası (Köpek), 2009, 224 s. König H.E., Liebich H.G. Anatomy of Domestic Animals. Textbook and Colour Atlas. Schattauer. Stuttgart, 2004, 681 p. Hazıroğlu R.M. Temel Veteriner Anatomi. Anadolu Üniversitesi, 2011, 174 s. Musayev N. Heyvanların anatomiyası və fiziologiyası, Bakı, 2016, 80 s. Кравченко А.П., Шубина Т.П., Чопорова Н.В. Анатомия животных. Методические указания для самостоятельного изготовления и изучения анатомических препаратов. Персиановский, 2021, 24 с. Schaller O., Constantinescu M.G. Illustrated veterinary anatomical nomenclature, 2007, 614 p. <p>Online vəsaitlər:</p> <p>https://books.google.az/books?id=Hb1BXjg0McC&printsec=frontcover&hl=tr&source=gsb_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false</p> <p>https://vetbooks.ir/anatomy-and-physiology-for-veterinary-technicians-and-nurses-a-clinical-approach/</p> <p>https://books.google.az/books/about/Anatomy_of_the_Dog.html?id=MqXfsu2NuaQC&redir_esc=y</p> <p>Köməkçi WEB-mənbələr</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=6OoFyLHqjLM</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=XkODTPx84XQ</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=6oSScHaoyks</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=iPB_mW7nB0Qg</p>		
Tədris metodları	Mühazirə		X
	Seminar		X
	Qrup müzakirəsi		X
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Laboratoriya (Fəallıq)	Semestr ərzində	10
	Tapşırıq və testlər (quiz 1,2,3)	Semestr ərzində	15
	Davamiyyət	Semestr ərzində	5
	Aralıq imtahanı		30
	Final imtahanı		40
Yekun		100	
Kursun təsviri	Heyvan anatomiyası-1 kursu anatomiyanın bir sıra bölmələrini özündə birləşdirir. Bu kursda əvvəlcə əsas anatomik terminlər və onların latınca adları, heyvanların bədən boşluqları və bədən nahiyələri haqda məlumatlar nəzərdən keçirilir. Daha sonra osteologiya (sümüklərdən bəhs edən), sindesmologiya (sümük birləşmələrindən, bağ və oynaqlardan bəhs edən), miologiya (əzələlərin quruluş və funksiyasından bəhs edən)		

	bölmələri, o cümlədən ev quşlarının anatomik quruluşundan bəhs edən bölmələri haqqında məlumat verilir.
Kursun məqsədləri	<p>Ümumi məqsəd: Heyvanların anatomiyası baytarlıq təbabətinin əsas baza hissəsini təşkil edən elm sahələrindən biridir. Bu kursun məqsədi ilkin olaraq tələbələri heyvan orqanizmi ilə tanış edərək onlarda orqanizmin forma və quruluşu haqqında məlumatlar formalaşdırmaqdır.</p> <p>Xüsusi məqsədlər:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tələbələrin akademik potensialını aşkarlamaq, onları elmə həvəsləndirmək və onların öz potensiallarını realizə etməyə yardımçı olmaq. - Tələbələrə bioloji tədqiqatların hazırkı və gələcək elmin inkişafı üçün vacibliyini mənimsətməkdir. -Tələbələrin kursda iştirakını həvəsləndirmək, qarşılıqlı hörmət və anlayış mühitini təmin etmək.
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	<p>Kursun sonunda tələbələr nəyi bilməlidirlər:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anatomiya elminin yaranma tarixi haqqında qısa məlumatı; - Latınca anatomik terminləri eləcə də orqan, toxuma və bədən boşluqları haqqında məlumatları; - Gövdə və quyruq skeletinin ümumi xarakteristikasını; - Kəllənin filogenezi, beyin və üz hissənin sümükləri haqqında məlumatı; - Ətrafların skeleti haqqında məlumatları; - Bağ və oynaqlar haqqında məlumatları; - Əzələ bəhsi haqqında ümumi məlumatları; - Quşların sümük, oynaq və əzələ sistemi haqqında məlumatları.
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	<p><u>Dərsin təşkili</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fənnə aid ümumi xarakterli məlumatlar mühazirə zamanı tələbələrə çatdırılacaqdır. - Yeni mövzu əyani vasitələrin (PPT və video fayllar) nümayişi ilə izah ediləcəkdir. - Aralıq və final imtahanları öncəsi tələbələrin mənimsəmə səviyyələri (Quiz) yoxlanılacaqdır. - Seminar məşğələləri zamanı tələbələrin əvvəlki mövzunu mənimsəmələri <u>Şifahi və yazılı sorğunun keçirilməsi</u> ilə hər dərs qiymətləndiriləcəkdir, semestrin sonunda isə orta qiyət çıxarılaçaqdır (Fəallıq). - Semestr ərzində fərdi mövzuda prezentasiyaların verilməsi vacibdir. Prezentasiya vaxtı, sonunda müzakirə də daxil olmaqla 15 dəqiqədən artıq olmamalıdır. Prezentasiya mövzuları və qaydaları haqda dərstdə daha geniş tanışlıq olacaqdır. -Semestr ərzində 8 fərdi laborator işinin aparılması vacibdir. Laboratoriya dərində ağ xalat geyinilməlidir. Laborator işinin nəticələri dəftərdə protokollaşdırılmalıdır. Hər bir protokolda laborator işin adı, prinsipi, gedişi, alınan nəticələr və müzakirə bölmələri yazılmalı və müəllim tərəfindən yoxlanılmalı, şifahi sorğu aparılaraq qiymətləndirilmədir. Semestrin sonunda orta qiymət çıxarılır. Bu qaydalarla dərstdə daha geniş tanışlıq olacaqdır. <p><u>Ümumi qaydalar</u></p> <p>Davamiyyət Tələbələrin bütün dərslərdə iştirakı vacibdir. Tələbələr müəyyən səbəblərdən dərslərin buraxılması (xəstəlik, ailə vəziyyəti və s.) haqqında məlumatı fakültə dekanlığına təqdim etməlidirlər. 25%-dən artıq dərslər buraxan tələbələr imtahana buraxılmır.</p> <p>Gecikmə Dərslər 10 dəqiqədən artıq gecikən tələbəyə qaib yazılır. Buna baxmayaraq, tələbə dərslər saatına buraxılır.</p> <p>Yoxlama işi (Quiz) Müəllimə və dekanlığa əvvəlcədən məlumat verilən səbəblərdən yoxlama işində iştirak etməyən tələbə yoxlama işini növbəti həftədə yazı bilər.</p> <p>İmtahanlar Tələbənin imtahanda iştirakı və ya imtahanın buraxılması ilə bağlı bütün məsələlər fakültə rəhbərliyi tərəfindən həll olunur. İmtahanda iştirak etməmə yalnız dekanlığın icazəsi ilə mümkündür. İctimai fəaliyyətlə əlaqədar imtahanlardan yayınma hallarına yol verilmir.</p>

	<p>İmtahanlar kumulyativ xarakterli olmalıdır. Aralıq və yekun imtahanların mövzuları tələbələrə imtahandan öncə verilir. Son imtahanda sualların əksəriyyəti aralıq imtahandan sonra keçirilmiş materialların əsasında tərtib olunur.</p> <p>Tələbənin kursu başa vurmaı 60% və daha artıq bal toplamış tələbə kursu bitirmiş hesab olunur. Əks halda tələbə bu kursu yenidən keçməlidir.</p> <p>İmtahan qaydalarının pozuntuları İmtahanlarda mövcud qaydaların pozulması (köçürmə cəhdləri, köçürmələr, imtahanın gedişini pozmaq və digər qanunsuz hərəkətlər) hallarında tələbənin imtahan işi ləğv olunur.</p> <p>Dərslərdə davranış Tələbə dərslər zamanı müvafiq akademik şəraitin yaradılması üçün mümkün olan hər şeyi etməlidir. İcazəsiz danışığa, lüzumsuz hərəkətlərə və s. qeyri-etik davranışa qətiyyətlə yol verilmir. Tələbə dərslərdə fəal şəkildə iştirak etməli, lazım olduqda suallar verməli və müzakirələrdən kənarda qalmamalıdır.</p> <p><i>Dərs zamanı dərs prosesini və etik qaydaları pozmaq, həmçinin tələbələr arasında icazəsiz müzakirələr və mobil telefonlardan istifadə qadağandır.</i></p>
--	--

MÖVZULAR ÜZRƏ SAATLARIN TƏXMİNİ BÖLGÜSÜ VƏ TƏQVİM-TEMATİK PLAN

Həftə	Tarix/Gün	Mövzular	Dərslilər/Tapşırıqlar
1.		Heyvanların anatomiyası fənninin predmeti və vəzifələri. Anatomiya elminin inkişaf tarixi, əsas anatomik terminlər.	<i>Əsas dərslik: 1, 2, 5, 7</i>
2.		Orqan, toxuma, bədən boşluqları və bədən nahiyələri haqqında məlumatlar.	<i>Əsas dərslik: 1, 2, 5, 7</i>
3.		Sümük bəhisi. Gövdə və quyruq skeletinin ümumi xarakteristikası.	<i>Əsas dərslik: 1, 2, 5, 7</i>
4.		Bel şöbəsi, bel fəqərələri, oma və quyruq şöbəsinin fəqərələri.	<i>Əsas dərslik: 1, 2, 5, 7</i>
5.		Başın skeleti. Kəllə hissənin sümükləri. Quiz 1	<i>Əsas dərslik: 1, 2, 5, 7</i>
6.		Başın skeleti. Üz hissənin sümükləri.	<i>Əsas dərslik: 1, 2, 5, 7</i>
7.		Ətrafların skeleti. Çiyin və ön ətraf skeleti.	<i>Əsas dərslik: 1, 2, 5, 7</i>
8.		Ətrafların skeleti. Arxa ətraf və çanağın sümükləri.	<i>Əsas dərslik: 1, 2, 5, 7</i>
<u>Aralıq imtahanı</u>			
9.		Bağlar və oynaq bəhisi. Gövdə və quyruq skeleti sümüklərinin birləşmələri.	<i>Əsas dərslik: 1, 2, 5, 7</i>
10.		Bağlar və oynaq bəhisi. Kəllə sümüklərinin birləşməsi. Ön və arxa ətrafların oynaq bəhisi. Quiz 2	<i>Əsas dərslik: 1, 2, 5, 7</i>
11.		Əzələ bəhisi. Əzələlərin quruluşu, fassiyalar. Gövdə və quyruq əzələləri.	<i>Əsas dərslik: 1, 2, 5, 7</i>
12.		Baş əzələləri. Baş əzələlərinin filogenezi və quruluşu.	<i>Əsas dərslik: 1, 2, 5, 7</i>
13.		Ətraf əzələləri. Ön ətraf əzələləri.	<i>Əsas dərslik: 1, 2, 5, 7</i>
14.		Ətraf əzələləri. Arxa ətraf əzələləri.	<i>Əsas dərslik: 1, 2, 5, 7</i>

15.		Quşların sümük, oynaq və əzələ sistemi. Quiz 3	<i>Əsas dərslik: 1, 2, 5, 7</i>
<u>Final imtahanı</u>			

Bu tədris proqramı fənn haqqında tam məlumatı özündə əks etdirir və hər hansı dəyişiklik barədə öncədən xəbər veriləcək.